

ਭਰਪੂਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਜੀ. ਆਰ. ਮਜੀਠੀਆ, ਜੇ.)

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 138 ਅਥਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਲਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਲਪਨਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਣਾਅ ਦੁਆਰਾ *cwque* ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਬਿੰਦੂ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਾਰਾ 138 ਦੇ ਮੁੱਖ ਭਾਗ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਧਾਰਾ 142 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦਾ ਹੈ ਕਿ - ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 138 ਅਥਿਹ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਲਈ ਚੈੱਕ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(11) ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਜੌਬ (4) ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਰਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੀ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। *ਪ੍ਰਿਥਵੀਰਾਜ ਬਨਾਮ ਮੈਥਿਊ ਕੋਜ਼ੀ* (5) ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਰਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(12) *ਸਤਿਆ ਨਰਾਇਣ ਮਹਾਵਰ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)* ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ, ਇਸ ਵਿਵਾਦ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਥੇ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ਨ ਜਾਂ ਧਾਰਾ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ 138 ਅਥਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਦਰਾਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਚੈੱਕ ਨੂੰ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਕੀਤੇ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਏ.ਪੀ. ਚੌਧਰੀ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 138 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ ਸਿਰਫ ਦਰਾਜ਼ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੇ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਜਾਂ ਰਕਮ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਚੈੱਕ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਚੈੱਕ ਬੈਂਕ ਨਾਲ ਦਰਾਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ।

(13) ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਦਖਲ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਆਰ.ਜੇ.ਆਰ.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
ਮਹਿਕ

ਜੀਆਰ ਮਜੀਠੀਆ ਜੇ.

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1987 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 1419

15 ਮਾਰਚ, 1991

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ (ਰਿਆਇਤ) ਨਿਯਮ, 1965— ਆਰ.ਆਈ. 4(i)
(ii) ਅਤੇ (ਹਾਇ)-ਸੀਨੀਅਰਤਾ-ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਲਾਭ- ਪਟੀਸ਼ਨਰ, ਇੱਕ ਸਾਬਕਾ ਸੈਨਿਕ, SSSB,
ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ 'ਤੇ ਕਲਰਕ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸਿਰਫ ਸਬ-ਆਫਿਸ ਕਾਡਰ
ਵਿੱਚ ਹੈ।

(4) CrI. 1989 ਦਾ ਐਮ. 978, 18 ਅਕਤੂਬਰ, 1989 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

(5) 1991 ISJ (ਬੈਂਕਿੰਗ) 312.

ਅਸਥਾਈ ਆਧਾਰ—ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਵਿਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਬਦਲੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਾਧੇ ਦਾ ਲਾਭ—ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ ਕੋਡਰ ਵਿੱਚ ਸਾਬਕਾ ਸੈਨਿਕਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵੇਂ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ— ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਲਾਭ *RI* ਦੇ ਮਦਨੇਜ਼ਰ ਪਹਿਲੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। 4(ii) —ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰੀ ਜਨਤਕ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਦੂਜੀ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ—ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਲਈ ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਲਾਭ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

ਆਯੋਜਿਤ, ਜਿੱਥੇ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਲਾਭ ਸਿਰਫ ਪਹਿਲੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ, ਇਹ ਨਿਯਮ 4(i) ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀਮਾ ਸਿਰਫ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ (i) ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਸੀ। ਉਪ-ਨਿਯਮ (ii) ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਅਗਲੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਿੱਚ ਜੋੜੀ ਗਈ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੇ ਲਾਭ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 4 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (ii) ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਲਾਭ ਨੂੰ ਭੁਲੇਖੇ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 4(ii) ਦੇ ਤਹਿਤ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਲਾਭ ਸਾਬਕਾ ਫੌਜੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਦੂਜੀ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰੀ ਜਨਤਕ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ, ਇਸ ਲਈ, ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ ਕਾਡਰ ਵਿੱਚ ਕਲਰਕ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਦੂਜੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

(ਪਾਰਾ 5 ਅਤੇ 6)

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226, 227, 14 ਅਤੇ 16 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ, -

- (i) ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਨੇਕਸ J.P-7 ਅਤੇ P-9 ਅਧੀਨ.
- (ii) ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਨੂੰ ਨਿਯਮ 4 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਲਾਭ ਦੇਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। 5 ਸਾਲ ਦੀ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ 1 ਮਹੀਨਾ ਅਤੇ 8 ਦਿਨ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਲਾਭ/ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਲਾਭ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇ।
- (iii) ਕੇਸ ਦੀਆਂ 1 ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਾਹਤ 5 ਵਿੱਟ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
- (iv) ਅਗਾਊਂ ਨੋਟਿਸਾਂ ਅਤੇ ਅਨੁਬੰਧਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜਾਂ/ਮੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ।
- (v) ਕੇਸ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਬੀ.ਐਸ.

ਐਸਪੀ ਸੋਨੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ 3 ਤੋਂ 8 ਲਈ।

SS ਸਾਰੋ, AAG, Pb., ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1 ਅਤੇ 2 ਲਈ।

ਭਰਪੂਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਜੀ. ਆਰ. ਮਜੀਠੀਆ, ਜੇ.)

ਨਿਰਣਾ

ਜੀ.ਆਰ.ਮਜੀਠੀਆ, ਜੇ.

(1) ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ 17 ਨਵੰਬਰ, 1986 ਅਤੇ 30 ਦਸੰਬਰ, 1986 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(2) ਤੱਥ ਪਹਿਲਾਂ: -

(3) ਪਟੀਸ਼ਨਰ 24 ਨਵੰਬਰ, 1962 ਨੂੰ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਸੈਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਗਨਰ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1969 ਨੂੰ ਤਰਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾ ਚੋਣ ਬੋਰਡ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਸਬ ਆਫਿਸ ਕੋਡਰ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਰਜ਼ੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਲਰਕ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤਹਿਤ ਸਹਾਇਕ ਭੂਮੀ ਸੰਭਾਲ ਅਫ਼ਸਰ, ਸਮਰਾਲਾ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਖੇ ਜੁਆਇਨ ਕੀਤਾ | ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ 'ਤੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਸੈਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਭਾਈ ਗਈ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਬਦਲੇ 5 ਸਾਲ 1 ਮਹੀਨਾ ਅਤੇ 8 ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਵਾਧੇ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰ. 2, — ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਆਫ਼ ਸੋਇਲਜ਼, ਨੌਰਥ ਸਰਕਲ, ਜਲੰਧਰ ਅਤੇ ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਆਫ਼ ਸੋਇਲਜ਼, ਸਾਊਥ ਸਰਕਲ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਨੂੰ ਸਬੰਧਿਤ ਪੱਤਰ ਨੰ: 27585-86, ਮਿਤੀ 12 ਜੁਲਾਈ, 1976 ਰਾਹੀਂ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸੇਵਾ ਰਿਕਾਰਡ ਸਮੇਤ ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਅੱਗੇ ਭੇਜਣ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਪ੍ਰੀ-ਕ੍ਰਾਈਬਡ ਯੋਗਤਾ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ ਕਾਡਰ ਵਿੱਚ ਕਲਰਕਾਂ ਦੀਆਂ ਦੋ ਅਸਾਮੀਆਂ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕੋਠ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਚੋਣ ਸਾਬਕਾ ਸੈਨਿਕ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਪੋਸਟ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ 2 ਦਸੰਬਰ 1976 ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਚ ਭਰਤੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ ਕੋਡਰ ਵਿਚ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇਣ ਲਈ ਇਕ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(4) Impugnede ਆਰਡਰ T1 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਲਾਭ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਨ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਟੈਟ ਲਿਆ ਕਿ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਲਾਭ ਭਾਵ ਵਾਧਾ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦਾ ਲਾਭ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਪਹਿਲੀ ਨਿਯੁਕਤੀ 'ਤੇ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਸਬ ਆਫਿਸ ਕੋਡਰ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦਾ ਲਾਭ ਉਸ ਨੂੰ ਸਬ ਆਫਿਸ ਕਾਡਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਿੱਥੋਂ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇੰਕਰੀਮੈਂਟਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪਾਈ ਗਈ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ 5 ਸਾਲ 1 ਮਹੀਨੇ ਅਤੇ 8 ਦਿਨ ਦੀ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਵਾਧੇ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਵੀ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਲਾਭ ਦੇਣ ਦਾ ਉਸ ਦਾ ਕੇਸ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸੀ।

(5) ਮੁੱਦਾ ਨਿਯਮ ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਚਾਲੂ ਕਰਦਾ ਹੈ 4 (ii) ਅਧੀਨ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ (ਰਿਆਇਤ) ਨਿਯਮ। 1965 ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਪੜ੍ਹਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ: -

“4. ਵਾਧਾ, ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨ - ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਵਾਧੇ, ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਲਈ ਗਿਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ: -

- (i) ਵਾਧਾ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ 'ਤੇ ਬਿਤਾਈ ਗਈ ਮਿਆਦ "ਕਿਸੇ ਸੇਵਾ ਜਾਂ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਉਮਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ", ਜਿਸ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਵਾਧੇ ਲਈ ਗਿਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਉਮਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਉਮਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਵੇਗੀ ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਰੂਲਜ਼ ਦੇ ਨਿਯਮ 3.9 ਅਤੇ 1C ਅਤੇ 3.11 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। II. ਇਹ ਰਿਆਇਤ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਹਿਲੀ ਮੁਲਾਕਾਤ 'ਤੇ ਹੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
- (ii) ਸੀਨੀਅਰਤਾ: ਧਾਰਾ (i) ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸਨੇ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਨੇ ਉਪ ਨਿਯਮ (3) ਅਧੀਨ ਰਿਆਇਤਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਇਆ ਹੋਵੇ। ਨਿਯਮ 3 ਦਾ, ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਿਆਇਤ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ (ਪੱਤਰ ਨੰ. 2259-2FS-II-76/7273. ਮਿਤੀ 22 ਮਾਰਚ, 1976)।

- (iii) ਪੈਨਸ਼ਨ: ਧਾਰਾ (i) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਥਾਈ ਸੇਵਾਵਾਂ ਜਾਂ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੈਨਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਗਿਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ: -
- (a) ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਫੌਜੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੈਨਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ;
 - (b) ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਬੋਨਸ ਜਾਂ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ b . y ਰੱਖਿਆ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ;
 - (c) ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਡਿਸਚਾਰਜ ਦੀ ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੀਨੀਅਰ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਦੀ ਮਿਆਦ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਲਈ ਗਿਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਅਜਿਹੀ ਮਿਆਦ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਮਿਆਦ, ਪਰ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਵੀ ਬੀ . e ਲਈ ਗਿਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਭਰਪੂਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਜੀ. ਆਰ. ਮਜੀਠੀਆ, ਜੇ.)

ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੇਮਿਸਾਲ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੈਨਸ਼ਨ।

ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 4 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (i), (ii) ਅਤੇ (iii) ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਕਲੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹੇ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਉਪ ਨਿਯਮ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ ਦੇ ਕਰੀਅਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਵਾਧੇ, ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਅਤੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਦੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਮੁੱਦੇ। ਜਿੱਥੇ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਲਾਭ ਸਿਰਫ ਪਹਿਲੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ, ਇਹ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀਮਾ ਕੇਵਲ ਉਪ ਨਿਯਮ (i) ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਸੀ। ਉਪ ਨਿਯਮ (11) ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਅਗਲੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਿੱਚ ਜੋੜੀ ਗਈ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੇ ਲਾਭ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 4 ਦੇ ਉਪ ਨਿਯਮ (ii) ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਲਾਭ ਨੂੰ ਭੁਲੇਖੇ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 4(ii) ਦੇ ਅਧੀਨ ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਲਾਭ ਸਾਬਕਾ ਸੈਨਿਕ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਦੂਜੀ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰੀ ਜਨਤਕ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤੀ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਵਰਮਾ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਤੋਂ ਸਮਰਥਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: -

“ਹੁਣ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮ 4 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (i), (ii) ਅਤੇ (iii), ਆਪਸੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਨ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹੇ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਦੇ ਕਰੀਅਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਵਾਧੇ, ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਅਤੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਦੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਮੁੱਦੇ। ਇਹ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਉਪ-ਨਿਯਮ ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵਾਰੰਟ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਨਿਯਮ 4(ii) ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹੋਏ ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਤੋਂ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਲਾਭ ਸਿਰਫ ਪਹਿਲੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ।

(6) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਕੇਡਰ ਵਿੱਚ ਕਲਰਕ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਦੂਜੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

(1) 1979 (3) SLR 719.

ILR ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ

(1992)2

(7) ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ 17 ਨਵੰਬਰ, 1986 ਅਤੇ 30 ਦਸੰਬਰ, 1986 ਦੇ ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰ. 2 ਨੂੰ ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੀ ਕਾਪੀ ਮਿਲਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਰਡਰ ਨਹੀਂ।

ਆਰ.ਐਨ.ਆਰ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਹਿਕ

ਐਸਐਸ ਗਰੇਵਾਲ ਜੇ.

ਅਰੁਣ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਐਸ.ਐਮ.ਟੀ. ਰਮਾ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ।—ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਲਤੀ. 1990 ਦਾ ਨੰਬਰ 8676-ਐੱਮ.

30 ਅਕਤੂਬਰ, 1990

ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1973 (1974 ਦਾ II)- ਐੱਸ. 397 ਅਤੇ 482— S. 482 ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ S. 397 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ— Cr ਦੇ S. 397(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਦੂਜੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੱਟੀ। PC- ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਦੋਵੇਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੇ ਐੱਸ. 482 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਕੋਡ ਦੇ ਐੱਸ. 497 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਤੇ ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐੱਸ. 397 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਦੂਜੀ ਸੋਧ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖਾਸ ਬਾਰ ਸੀਹਤਾ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

(ਪਰਾ ੬)

(2) ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1973 (1974 ਦਾ II)-S. 125— ਪਤੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ—ਰਿਵੀਜ਼ਨਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਰੱਖ-

ਰਖਾਅ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ—ਪਤਨੀ ਪੋਟ ਨੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ—ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜਚੋਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਪਤਨੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪਤੀ ਕੋਡ ਦੇ ਐਸ. 125 ਦੇ ਤਹਿਤ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ।, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਮੁੱਖ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਤਰਕ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤੇ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕੀਤੀ ਪਤਨੀ ਦੀ ਪੀੜਾ ਨੂੰ ਲੰਮਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਤੀ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਅਜਿਹੇ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ